

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/61/2018
Identifikačné číslo spisu: 3716210615
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3716210615.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Q. T., bývajúceho v B., t. č. v U., proti manželke V. T., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Dušanom Divkom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Šoltésovej č. 346/1, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletému C. T., nar. U., bývajúceho u matky, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3 P 86/2016, o dovolaní manželky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. decembra 2017 sp. zn. 27 CoP 59/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. júla 2017 č. k. 3 P 86/2016-65 manželstvo účastníkov konania uzavreté U., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu W., vo zväzku 2, ročník 1984, na strane 173, pod poradovým číslom 13 rozviedol. Maloletého C. T. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 70 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého, od právoplatnosti rozsudku o rozvode. Styk maloletého s otcom neupravil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 19. decembra 2017 sp. zn. 27 CoP 59/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej správny právny záver. Odvolacie námietky manželky - matky maloletého vo vzťahu k rozvodu manželstva nepovažoval odvolací súd za relevantné privediť zmenu rozhodnutia. K časti konania o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode odvolací súd uviedol, že táto časť rozhodnutia nebola odvolaním napadnutá a teda ani spochybnená. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v celom rozsahu potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania

odvolací súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie manželka (v časti týkajúcej sa výroku, ktorým bol potvrdený rozvod), prípustnosť ktorého odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Uviedla, že je toho názoru, že nie sú splnené zákonné znaky potrebné k rozvodu manželstva. Poznamenala, že vzhľadom k tomu, že sa starala o výchovu detí, v čom aj pokračuje, žiadala tento návrh zamietnuť a to z toho hľadiska, že manžel má onkologické ochorenie a preto nie je dôvod, aby ich manželstvo bolo rozvedené, pretože v prípade prepustenia manžela z výkonu trestu odňatia slobody je ochotná sa o neho starať v ich spoločnom rodinnom dome. Rovnako namietala postup v dokazovaní. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Navrhovateľ (manžel, otec maloletého) a kolízny opatrovník maloletého sa k dovolaniu písomne nevyjadřili.

5. Konanie v o veciach rozvodu manželstva spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 92 a nasl. CMP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Všeobecným predpisom upravujúcim civilný proces je CSP. Tento kódex obsahuje tiež všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania (viď najmä § 419 až § 457 CSP). CMP obsahuje osobitnú úpravu (aj dovolania a podmienok jeho prípustnosti), ktorá sa vzťahuje na veci v pôsobnosti tohto procesného predpisu (viď § 76 a § 77 CMP).

9. Podľa CMP súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone (viď ustanovenie § 1 CMP). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého „na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“. To platí i pre konanie o dovolaní.

10. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu ešte pred 30. júnom 2016 dospela k záveru, podľa ktorého tzv. vada zmätočnosti (§ 237 Občianskeho súdneho poriadku) nezakladá prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo manželstvo rozvedené (viď R 59/2006). Favorizoval sa tu záujem na zachovaní stavu právnej istoty a nemeniteľnosti rozhodnutí, po ktorých mohlo dôjsť k vzniku nových rodinných vzťahov. Pri prijímaní tohto záveru bola zohľadnená tiež rovina historická - ani pred rokom 1992 nebola totiž prípustná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je (viď § 236 ods. 3 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku v znení do 1. januára 1992).

11. V zmysle § 76 CMP dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

11.1. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza.

11.2. Ustanovenie § 76 CMP, ktoré treba považovať za osobitné ustanovenie vo vzťahu k (všeobecnej)

úprave dovolania obsiahnutej v CSP, jednoznačne stanovuje prípady, v ktorých dovolanie nie je prípustné, a to ani z dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania, ktoré inak upravuje všeobecný procesný predpis.

12. Občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo 26. apríla 2017 stanovisko publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 20/2017, ktorého právna veta znie: „Prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti uzneseniu vydanému odvolacím súdom v konaní o návrat maloletého do cudziny v o veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania je v zmysle § 76 Civilného mimosporového poriadku vylúčená a nemôže ju založiť ani prípadná procesná vada konania uvedená v § 420 Civilného sporového poriadku“.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania manželky podaného po 1. júli 2016 proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, je v zmysle § 76 CMP vylúčené a nemôžu ju založiť ani prípadné procesné vady konania uvedené v § 420 CSP a rovnako ani prípadné nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolanie manželky podľa § 447 písm. c/ CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol, a to bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

15. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.